

Krvavo dejanje pred sodiščem. Lani dne 22. decembra so našli ubitega v svoji koči ob poti iz Svetinj proti Jeruzalemu 65letnega Antona Balažiča. Radi krvavega dejanja, katerega sta tudi priznala, sta se zagovarjala dne 6. t. m. pred mariborskim sodiščem brata Janez in Anton Bohinc, oba viničarja in sicer prvi iz Cvena, drugi od Male Nedelje. Janez Bohinc je bil obsojen na 20 let, Anton na 15 let ječe.

Vlom v občinsko pisarno. V noči na 4. aprila je bilo vlomljeno na Senovem pri Rajhenburgu v občinsko pisarno. Vlomilci so odnesli 120 Din kovanega drobiža, kolekov za 130 Din in občinsko štampiljko.

Prostovoljno v smrti. V hlevu so našli obešenega v Šmartnem pod Šmarno goro na Kranjskem 59letnega Govekarja. Niti na kmetih ni dobil dela, živel je sam v bajti v pomanjkanju in si je iz obupa nad bedo končal sam svoje življenje.

Cerkveni vlom. Na Viču pri Ljubljani je bilo za velikonočne praznike vlomljeno v pokopališko cerkev. Lopov je odnesel monštranco, kelih, črno pregrinjalo, en mašni plašč, mašno srajco, 12 sveč in nabiralnik, katerega je razbil zunaj na pokopališču. Vlomilec je prišel v cerkev s pokopališča. Ker so bili deli svetih posod brez posebne vrednosti, jih je razmetal po grobeh in jih skrtil med ciprese. Policija je posnela prstne odtise in upa na izsleditev cerkvenega roparja.

Vlom v trgovino. V noči od 4. na 5. aprila je bilo v Ljubljani vlomljeno na Dunajski cesti v trgovino Vrtačnik in je vlomilec odnesel 6000 Din.

*

Razno iz Prekmurja.

Dolnja Lendava. Na veliki petek nas je iznenadila novica, da je zapustil Doljno Lendavo g. France Satter, odvetniški koncipijent pri g. dr. Strasserju. G. Satter je bil pri nas skoraj eno celo leto in je vsled svoje domačnosti postal priljubljen po vsej okolici. Rad

je drugemu pomagal, če mu je le bilo mogoče. Obenem je bil agil in mu je napredek Prekmurja, to je onega dela naše domovine, ki je dolga stoletja roboval tujcu in katerega po krivici nekateri gospodje, ki ga ne poznajo, imenujejo slovensko Sibirijo, zelo pri srcu. G. France je nerad zapustil Lendavo. Šel je začasno na svoj dom k Sv. Barbari v Slov. goricah, kjer čaka na novo službeno mesto. Želimo mu, da bi kmalu dobil zaposlitev in da bi še včasih prišel med nas, ki ga homo proglašali.

Dolnja Lendava. Pred dnevi je bil zaposlen, in sicer je dobil službeno mesto na tukajšnji davčni upravi g. Ludovik Rapoša, abiturient II. realne gimnazije v Ljubljani. G. Rapoša je prosil za sprejem v beograjsko saobračajno šolo, a njegova prošnja je bila neugodno rešena. Tako je bil brez službe. Ostalo mu je upanje na kako zaposlitev. In res, to je po

dolgih sedmih mesecih dočakal. V teh mesecih čakanja pa ni počival, temveč s poučevanjem drugih si je služil denar za skorjo grenkega kruha. Želimo mu, da se na tem mestu, v bližini rojstne hišice in dragih domačih dobro počuti!

Turnišče. Pri nas so lepi in topli pomladanski dnevi. To pričajo številne cvetke po travnikih, zlasti pa to, da so prišle z južnih krajev lastovke in dolgonoge štorke, ki s svojim petjem kle-kle-kle razveseljujejo vsi trg. Gotovo se jim pri nas dobro godi, kajti svoje domove imajo kar na štirih dimnikih, od katerih je najstarejši dom na Maršovem dimniku.

Dobrovnik. Dolgo se je vlekla borba za slovensko pridigo in končno smo le dosegli, da smo božjo besedo slišali tudi v slovenskem jeziku. Saj pravijo, da zmaga le oni, ki vztraja do konca.

Don Boskova mati kot vzgojiteljica.

Na velikonočno nedeljo je papež Pij XI. proglasil Don Boska, ustanovitelja salezijanskega reda, za svetnika. V teh dneh je bilo ime velikega mladinskega apostola in največjega vzgojitelja modernega časa v ustih katoličanov širom katoliškega sveta. Zanimanje pa je tudi vzbudila obitelj, ki je vzgojila tega vzornega mladinskega vzgojitelja. Je zgodovinsko dejstvo, da so veliki in sveti možje imeli velike in svete matere. Spomnim samo na sveto Moniko, mater največjega cerkvenega učenika, sv. Avguština. Ali je Boskova mati morala tako v solzah moliti za svojega sina, kakor mati sv. Avguština? To ni bilo potrebno, ker je Janez Bosko po potih žive vere hodil v kreposti od detinskih let. In vendar je Boskova mati globoko in odločilno vplivala na svojega sina, v čigar mlado

dušo je vcepila tiste plemenite lastnosti, ki so Boska storile svetnika. Ker je Boskov oče umrl, ko je bil Janez še mladoleten deček, je mati Marjeta morala prevzeti tudi očetovo ulogo pri gmotni skrbi za otroke in njih vzgoji. Bila je preprosta kmetica, pa do zadnjega vlakenca svojega srca vdana Bogu, čigar milosti je široko odpirala svojo dušo. Na njej in v njej se je udeležila stara, preizkušena resnica: Čim bolj kdo druge poučuje v pravem krščanstvu, tem bolj sam raste v krščanstvu. Boskova mati je pri svojem sinu gledala predvsem na to, kar je dika mladine: na krepost. S porastjo sinove krepostnosti je vzporedno rastla tudi krepost matere. Njeno ljubeznivo ravnanje z otroki je položilo podlago oni čudoviti ljubeznivosti, s katero je pozneje nastopal don Bosko napram vsem, tudi najbolj zapuščenim in pokvarjenim mladincem. Kot pametna mati je dobro vedela, da potrebuje mladi duh razvedrila, in zato je svojim otrokom omogočevala vesele in poštene igre. Veliko je k Bogu molila v zadevi poklica svojih otrok, zlasti sina Janeza. Preden se je odločil za stan in poklic, mu je rekla: »Ako bi tvoje

Ločitev zakona v izredni starosti.

V Detroitu v Združenih državah Severne Amerike se je pustil ločiti 83letni John Morrow od svoje 75letne žene. Do ločitve je prišlo radi tega, ker se ni vrnila žena eno celo noč domov in tudi ni hotela povedati, kje je bila.

Čudno dovoljenje.

Od pamtveka je bilo te dni prvič dovoljeno zasebniku, da bo izvršil smrtno kazen sam na treh zločincih. Parlament severoameriške države Mississippi je sklenil, da se postavi Clyde Collins za rablja, ki lahko lažnooročno obesí tri na

Januš Golec:

14. nadaljevanje.

KRUCI

Ljudska poveč po zgodovinskih virih.

Pri pogledu na pesjanski obisk so sicer prilezli tržani na odpor, a videč, da so sami mnogo pre slabši, so zbežali na Kamenščak in na druge bližnje hribe ter se tamkaj poskrili.

Kruci so se najbrž sami čudili, kako da jim je padel Ljutomer brez boja kot zrelo jabolko v tolvajske roke. Koj po pobežu tržanov so se uživali v položaj ter se lotili vajenega dela.

Če kedaj, je občutil Ljutomer ob priliki tega obiska, kaj je madžarsko gorjel Tolpa divjakov je uganjala po trgu nezaslišane zločine. Predvsem so udrli v vsako hišo. Ni jim zadostovalo, da so jo izropali, kar se je sploh dalo odnesti, ne, posadili so vsaki še rdečega petelina na streho. Pohlepa po opustošenju jim ni utešilo uničenje imetja zasebnikov, spravili so se tudi nad cerkev sv. Janeza Krstnika. Po vlamu v hram božji so pobrali predvsem vse, kar je posedalo količkaj premično vrednost. Po oropanih

dragocenostih so planili kakor obsedenci nad oltarje in svete podobe. Eden se je izpozabil v neugnaní posurovelosti tako daleč, da je odsekal Marijinemu kipu na stranskem oltarju glavo. Vdrli so tudi v tabernakelj, kjer jih je mikal svetli ciborij, iz katerega so izsuli posvečene hostije na oltar. Najsvetejšega se niso lotili s še večjo oskrumbo. Kar je bilo v svetišču za roparje brez vrednosti, so zdrobili na drobne kose, znosili na kupe in sežgali. V popolnoma izpraznjeno in onečaščeno cerkev so postavili svoja kljuseta.

Videč po glavnem oltarju raztresene sv. hostije, so začeli stikati za duhovniki. Našli so skritega kaplana Mateja Kosa in nekega ormoškega frančiškana, ki se je mudil slučajno v Ljutomeru na pomoči. Oba svečenika so prignali v Janezovo cerkev in jima zapovedali, da sta morala povžiti vse hostije, kar sta storila radevolje, da ni trpelo Rešnje Telo še gršega onečaščenja.

Da niso prizanesli Kruci v Ljutomeru župnišču in imetju tamošnje duhovščine, je pač umevno samo po sebi. Takratni g. župnik Matija Wiser se je skrtil ob napadu v pivnico ali klet, kjer ga niso našli, da si so pretaknili za njim vse kote. Ker si niso mogli

stremljenje šlo za premoženjem, vedi, da moja noga ne bo nikdar prestopila praga tvoje hiše.« Ko se je njen sin odločil za duhovniški stan, mu je razkrila to-le: »Ko sem te rodila, sem te Materi božji izročila. Od tega dne sem storila vse, kar sem mogla, da sem napolnila tvoje srce z iskrenim češčenjem Marije. Od zdaj bodi ves Marijin, in če ti Bog da čast, da postaneš duhovnik, bodi apostol Marijin.« In don Bosko je bil v resnici goreč častilec Matere božje in vnet njen apostol. Ko je sin-duhovnik se moral izpočetka svojega dela na področju mladinske vzgoje boriti z ogromnimi gmotnimi težavami, ga je mati pri tem z junaško požrtvovalnostjo podpirala. Nekoč se je skoro zrušila pod težavami, ki so se gromadile okoli sina. Don Bosko pa popelje svojo mater pred razpelo, ki je viselo na steni. »Res«, tako je vzkliknila ta plemenita žena s solzami v očeh, »to sem bila pozabila.« Bodi don Boskova mati slovenskim materam zgled in pomoč pri velevažnem delu vzgoje otrok. Blagor slovenskemu narodu, ako bi imel mnogo takih mater!

*

Sentlenarčani pridejo v Maribor in bodo ponovili igro »Črni križ pri Hrastovcu«. Pridejo v nedeljo dne 15. aprila in bodo igrali to pristno domačo dramo v dvorani Zadruga gospodarske banke na Aleksandrovi cesti 6, ob 8. uri zvečer. — Ker je drama resnično ogledalo pristno naše zgodovine in ker je moralo pri zadnji predstavi oditi mnogo občinstva radi prevetlega navala, prosvetno društvo Zanja iz Št. Lenarta v Slov. goricah uljudno vabi vse prijatelje in znance, naj ne zamudijo zadnje ugodne prilike. Igrali bodo isti igralci, tako da homo občinstvu nudili mnogo zgodovinskega, dramatičnega in še celo humorističnega užitka.

Sv. Benedikt v Slov. goricah. Na velikonočni pondeljek so naši igralci vprizorili dramo »Slehernik«. Dvorana je bila nabito polna domačinov in sosedov, ki so ginjeni sledili poteku duhovne igre. Vsi igralci so svoje vloge dobro rešili, najbolj pa se je vživel v svojo vlogo igralec »Slehernika« Miha Žizek. Dru-

štvo bojevnikov je s to igro ponovno pokazalo, kako globoko pojmuje svoje prosvetno in vzgojno poslanstvo za duhovni prerod Slovenskih goric.

Sv. Ana v Slov. goricah. V nedeljo dne 15. aprila pride k nam na izlet Društvo bojevnikov od Sv. Benedikta v Slov. goricah. Ob tej priliki bodo vprizorili globoko duhovno igro »Slehernik«, ki je doslej že povsod dosegla najlepše uspehe. Prijatelji resnega prosvetnega dela, pridite pogledati!

Ljutomer. Naše prosvetno društvo Ljudska čitalnica ima v nedeljo dne 15. t. m. po 8. sv. maši v dvorani Kat. doma svoj redni mesečni sestanek. Posvetili bomo ta sestanek večnemu mestu Rimu in najvažnejši ustanovi katoliške Cerkve, to je papeštvu, v proslavo 12letnice vladanja papeža Pija XI. Govoril bo eden od rimskih romarjev, ki je v svetem letu sam ob-

iskal Rim. Predavanje bodo pojasnjevale skioptične slike. Vsi člani se tega sestanka prav gotovo udeležite, pa tudi nečlani so prijazno vabljani!

Ljutomer. Materinsko proslavo bomo imeli v nedeljo dne 22. aprila v dvorani Kat. doma. Spored bo lep. Za predavanje je naprošen nek profesor. Opozarjamo že danes na to važno prireditve.

Št. Andraž pri Velenju. Tukajšnje Katoliško prosvetno društvo priredi v nedeljo dne 22. aprila v Društvenem domu pretresljivo žalogrigo v osmih slikah »Prokleta«. Začetek točno ob treh popoldne. Vijudno vabljeni vsi od daleč in blizu!

Smarje pri Jelšah. Cerkevni pevski zbor v Smarju pri Jelšah priredi v nedeljo dne 15. aprila, ob treh popoldne, v Katoliškem domu koncert narodnih in umetnih pesmi. Pridite!

Javorje pri Črni. Kar smo že dolgo želeli, se je nam letos za veliko noč izpolnilo. Dobili smo za našo župno cerkev orgle, ki jih je izdelal Helmut Janeck, orglarski mojster v Mežici, v splošno zadovoljnost in po nizkiceni. Pred slovesno božjo službo so se blagoslovile in nato zadonele prvič v božjo čast in v veselje vseh faranov. Orgle imajo 7 registrov. Vsa čast in priznanje izdelovatelju, ki ga lahko vsestransko priporočamo.

Sv. Peter niže Maribora. Na srebrni gostiji pri Ornikovih v Nebovi so nabrali gosti 120 Din za novo bogoslovnico. Na drugi dvojni srebrni gostiji, ki sta jo obhajala Duha Franc in Knaplež Jože v svojih družinah, pa se je nabralo za misijone 110 Din. Naj živijo vsi vrli jubilarji Šentpeterski, da bodo čili in krepi obhajali še zlate jubileje!

Fram. V tednu pred veliko nočjo sta umrli vdova Marija Jekič na Ješencah in Lucija Vihar v Framu. Obe nekaj nad 30 let stari sta dolgo boleli na jetiki. Naglo pa je preminul v 84. letu Franc Kodrič, bivši posestnik in dolgoletni cerkveni ključar v Framu. Naj počivajo v miru! — Pohorcem je bila v jeseni ponovno obljubljena nova cesta, ki je zelo po-

trebna, saj občutno trpijo ljudje in živina po sedanjih globokih klancih ter so v nevarnosti, da se na nje udre plaz ali pečina. Toda bojimo se, da bo zopet ostalo vse samo pri obljubi. — Dne 9. aprila sta se poročila Ivan Greif iz Rač in Terezija Šmirmaul iz Frama. Poročil ju je ženinov stric g. Ivan Greif, župnik v Turnišču. Vrlemu paru čestitamo in želimo veliko sreče!

Središče ob Dravi. Pri nas se razmere zelo naglo spreminjajo. Dosedaj smo imeli g. župnika in g. kaplana A. Stakneta, zdaj pa je zadnji vzel slovo in odšel v Ljubno. Kaj smo izgubili z njim, vemo samo mi; kaj nam je bil, bodo vedeli tisti, kamor pride. Naj Bog poplača vsa dobra dela, ki jih je nam storil. Naj božji blagoslov spremlja njegovo nadaljnje delovanje!

Polenšak pri Ptuj. Veseli velikonočni prazniki so šli mimo. Lepi so bili in njih slovesnost je še povečala krasno spomladansko vreme. Pač pa se je poznalo, da je tam lj. Bog obesil ročko na visoki klin. Tečna velikonočna jedila smo pridno zativali s »starinno«, ob kateri ostanejo ljudje pametni. Denarna kriza, ki nas vse hudo šiba, tudi dopisniku »Slov. gospodarja« hudo nagaja. Skoro ne bo imel več za papir in znamke. Zato se letos le poredkoma oglašajo. Danes hočem poročati ime na tistih, ki so nas že zapustili v tem letu in mirno snivajo tam na njivi božji. — Prvi je

ohladi jeze nad fajmoštom, so si jo nad njegovim imetjem. Uničili ter ugrabili so mu vse, kar se je dalo odnesti in mu napravili z ropom in z opustošenjem škode za 4351 goldinarjev. Zadeli so pri brskanju na župnikove denarne prihranke in ukradli 300 gld. G. župnik je zvedel v pivnico, kako je ob vse. Iz te ječe je tudi pisal g. dekanu v Radgono, kako gospodarijo Kruci po njegovem stanu.

Ko je bila usiljena župniku v roke beraška palica, je prišel na vrsto kaplan. Matej Kos ni odbežal po končanem zavživanju sv. hostij ali se kam potuhnil. Postavil se je roparjem po robu, ko so stegnili prste po njegovem imetju. Ves njegov odpor je bil zaman. Podlegel je premoči. Še zvezali so ga in odtirali seboj. Pri Razkrižju so ga po prebatinanju napodili nazaj proti Ljutomeru. Ubogi Kos je bil ob vse na prihrankih ter opremi. Njemu povzročena škoda je bila precenjena na 455 gld.

Škoda, katero je trpel Ljutomer pri tem vpadu, je bila za tedanje čase ogromna. Pozneje so jo cenili na 40.234 gld.

Ko so slekli Kruci tržane do nagega, so zdvijali nad kmete. Vasem izven trga se ni godilo nič boljše

nego samemu Ljutomeru. Madžarski plenilci so ugnjali na kmetih, ki niti uteči niso utegnili, grozovitosti ter nasilja, ki se ne dajo niti popisati.

Da ni bil vpad Krucev na Murško polje za smeh in kratek čas, nam potrjujejo razni zapisniki iz onih groznih dni. Iz teh od rajnega zgodovinarja ter župnika pri Sv. Marku niže Ptuj, g. Slekovca, zbranih seznamov navajamo tukaj le nekaj primerov:

Na Moti so vzeli Kruci 24 konj, več nego 130 goved in 60 svinj. Razen tega še 108 panjev, slanine ter svinjskega mesa za 140 gld., 72 korcev (mernikov ali vaganov) pšenice, moke ter sočivja, 18 štrtinjakov vina, platna, obleke, blazin in razne druge robe za 630 gld., pohištva in vozne opreme za 300 gld. in 141 vozov sena.

Iz Stročje vasi so odgnali 39 konj, 94 goved ter 154 svinj. Odnegli so 41 panjev, slanine, svinjskega mesa in začimbe za 360 gld., moke, sočivja in zrnja 914 korcev, 13 štrtinjakov vina ter jesiha, obleke, platna, vdelenih kož, preje in prediva za 580 gld., vozne sprave, plugov, bran, orodja in pohištva za 630 gld., sena in otave 128 vozov in eno kop škopa.

smrti obsojene zamorce, ki so njegovo hčerko napadli ter posilili. Ko bo Collins izvršil rabeljski posel, mu bo parlament zopet odzvel to izredno pravo. Po mnenju parlamenta je Amerikanec zaslužil omenjeno prednost radi tega, ker je preprečil, da razbesnela množica ni po ameriškem načinu lipčala treh črncev.

800 Din za eno besedo.

Eden najboljših ter najbolj znamenitih angleških romanopiscev je Charles Dickens. Od kraja je bil navaden pisar pri advokatu, pozneje je poročal za časopise iz sodnih obravnav in tudi razne krajevne novice. Mnogo

odšel pred večnega Sodnika Matija Majcen iz Zasadov. Bil je svojčas dober mizar. Neozdravljiva naduha ga je položila na mrtvaški oder v starosti 78 let. Njemu je sledila stara ženca Liza Pintarič iz Braclavec. Pijučno vnetje ji je pretrgalo nit življenja v starosti 82 let. V rajске zbor angelov se je preselila nežna dušica Jožefa Kukovec iz Zasadov v starosti 14 dni. Iz šolskih klopi je kruta smrt iztrgala pridno učenko N. Petek v Prerodu v 7. letu. Po enotedenskem bolehanju je podlegla hudi pljučnici v lepi starosti 87 let Marija Vajda iz Strejac. Na cvetno nedeljo jutraj je zapustila to dolino solz dobra žena in blaga mati, 74letna Marija Šegula na Polensaku. Na tiho nedeljo je še bila pri dveh sv. mašah, a na Jožefovo zvečer je že bila previdena z zadnjimi tolažili sv. vere. Mirno in boguvidano je prenašala kratko bolezen in huda pljučnica jo je rešila vsega zemeljskega gorja. Zapustila je žalujočega moža in že odrasle otroke, katere je vzgojila vse v strahu božjem. 14 let je bila popolnoma slepa, a nikdar ni izustila žal besede. Vsak dan, tudi v najslabšem vremenu, je bila pri sv. maši in mnogokrat prejela Jezusa v sv. obhajilu. Tudi otroci so morali zahajati pridno k sv. maši in k obhajilni mizi. V hiši se je slišala vedno pobožna molitev in za razvedrilo v trpljenju so se prepevale lepe nabožne in Marijine pesmi. Zato trdno upamo, da zdaj tam pri nebeški Materi in njenem Sinu uživa rajsko plačilo in prosi usmiljenja za nas vse. Vsem tem umrlim naj bo zemljica lahka, njih duše naj uživajo večno veselje. Vsem preostalim žalujočim naše iskreno sožalje!

Ljutomer. Na Moti pri Ljutomeru je umrla Rajhova babica, kakor smo ji navadno pravili. Dočkala je visoko starost 87 let. Bila je skrbna mati, dobra do vseh, najbolj do svojih otrok, katero je skrbno vzgojila. Vse štivilni rodbini, ki žaluje za svojo babico, naše sožalje! Ohranimo jo v častnem spominu!

Studenice pri Poljčanah. Zapustil nas je za vedno naš dobi mladenič Tonček Potisk. Rad je hodil k službi božji in prejemal svete zakramente. Zato ga je ljubi Jezus večkrat obiskal v boleznih (jetiki), kateri je podlegel v starosti 31 let. Na veliki petek je nehale bit njegovo srce. Na velikonočno nedeljo je bil prinešen v farno cerkev in od tam v sprevedu

na pokopališče k Sv. Luciji ob jako veliki udeležbi župljanov. Studenički pevci so mu zapeli žalostinko. Rajni naj počiva v miru — preostalim pa naše sožalje!

Sv. Jurij ob južni žal. Človek ne ve, kje ga čaka smrt. Dne 4. t. m. je nesla Ana Žvegler, posestnica v Rifniku, malco v gozd drvarjem. V sled neprevidnosti drvarjev je priletel v njo z brega hlod ter ji zlomil ključnico in 3 rebra. Bila je še isti dan sprevidena in je nato drugi dan umrla. Ponesrečnica je sestra g. Jožefa Žvegler, znanega vzornega sadjarja in živinorejca v Rifniku. Svetila ji večna luč, preostalim naše sožalje!

Braslovce. Po dvamesečnem popolnem odmoru se je začela zopet smrt bolj pogosto oglašati in je v zadnjih 14 dnevih umrlo kar devet žensk in eden moški in sicer: Dobnik Marija in Novak Marija iz Letuša, Verdovac Pavla iz Gornjih Grč, Brložnik Marija iz Podvrha, Neža Kodre iz Rakovlja, Sevšek Franciska iz trga, Škrubej Leopolda iz Verle vasi in občinska reva iz Malih Braslovč, vse so bile pridne gospodinjice in skrbne matere. Na velikonočni torek pa je umrl Josip Bauer, veletrgovec, v starosti 71 let po daljšem bolehanju. Bil je znan po celi Savinjski dolini kot pošten in soliden trgovec in kupec za hmelj, kateraga je tudi on prvega zasadil v Braslovčah. Pogreb je vodil g. župnik iz Sv. Marjete pri Ptujju ob asistenci štirih duhovnikov. Na grobu mu je govoril v slovo g. župnik Šketa in g. Lovšin. — Kakor po vsej Savinjski dolini, tako tudi tukaj vse sadi na novo hmelj, le vreme letos zelo nagaja, da se ne more delati, kot bi hmeljarji radi.

Prevorje. Malokdaj se oglasimo v »Slovenskem gospodarju«, a še takrat z žalostno novico. Na veliki četrtek je izdihnil svojo blago dušo Miha Gril, posestnik v Žegru. Bil je dober krščanski mož, skrben oče svoje mnogoštevilne družine ter dolgo let naročnik »Slovenskega gospodarja«. Njegovo življenje ni bilo posuto s cvetjem, pa je le vztrajal do konca, ne da bi klonil pod težavami. Kako rad je pomagaj revežem, zna mnogoteri izmed njih povedati. Bil je 14 let župan, več let občinski odbornik ter delal z vso vnemo in požrtvovalnostjo za blagor svojih občanov. Kruta smrt, ki ne izbira, ga je po trimesečni bolezni pobrala. Kako je bil priljubljen med sosedi in

župljani, je pokazal njegov pogreb. Domači g. župnik se je v kratkih in tolažilnih besedah poslovil od pokojnega. Blagi pokojnik naj počiva v miru! Preostalim naše iskreno sožalje!

Bučje. Dne 26. marca je umrla Marija Perc, krščanska žena in dobra mati, spoštovana od vseh, ki so jo poznali. Ko je ležala na mrtvaškem odru, je dopolnila 60. leto svoje starosti. Zapušča moža in osem pridnih otrok. Svetila ji večna luč!

Jurkloster. Segla je smrt v družino Koritnikovo na Gračnici in odpeljala seboj dobro Koritnikovo gospodinjico Marjeto v 76. letu njene starosti. Imela je lep pogreb. Bila je znana daleč okoli kot dobra kuharica. Na mnogih gostijah, ob birmovanju in drugih slovesnih prilikah je goste zadovoljila s prav izborno kuhanimi in pečenimi dobrotami. Bog ji daj v miru počivati! Žalostnemu možu pa izreka mo tem potom naše sožalje!

Dol pri Hrastniku. V petek dne 6. aprila smo spremljali k večnemu počitku vrliga moža stare korenine Jakoba Draksler, po domače: starega Tomca, ki je bil poznan in od vseh spoštovan daleč naokrog, kot vzor poštenega slovenskega in krščanskega kmeta. Ni prostora, da bi tu naštevati njegova dela. Pokojni je bil celo življenje ponižen, skromen in delaven kmetič, ki se ni nikjer silil naprej, razen pri delu za čast božjo in pri izkazovanju del usmiljenja svojemu bližnjemu. Ob grobu smo se šele zavedli, koliko hvalečnosti mu dolgujemo. Pokojni je bil med najvnetejšimi nabiralci in desna roka takratnemu župniku č. g. Vetrniku, ko se je gradila naša župna cerkev; on je zbiral in organiziral vsa romanja, odkar pomnimo; on je spremljal k večnemu pokoju tisoče faranov in znal z v srce segajočo besedo tolažiti preostale. Z njegovo smrtjo je vsa župnija prizadeta in vsi za njim žalujemo.

Pišce. Velikonočni prazniki so za nami. Lepi so bili, ker nam je Bog dal lepo vreme. Prinesli so nam pa za pisanko na šolo v Globokem novo učno moč v osebi učitelja g. Slabe Karola iz Dobove. Oh, ko bi še k nam v Pišce prišla slična pisanka! Tudi dve bi sprejeli. Morda pa se nas kdo usmili! — Naš Fricl še vedno živi v Butalah. Piše, da se mu prav dobro godi, čeprav je zaposlen okrog stranišč. Tolaži ga pač misel, da tam okrog tudi milijona

pozneje se je razvil iz pisarja in časnikarskega poročevalca v pisatelja povesti, po katerih je segel celi svet. Ko je umrl, je zapustil svojim otrokom precejšnje premoženje, ki je stalno raslo radi vedno novih izdaj njegovih književnih del. Še nekaj drugega je ostavil Charles Dickens svoj družini. Za svojo dečo je z roko napisal »Življenje našega Gospoda«, katerega je končal leta 1849. Omenjeni rokopis je bil s posebno oporoko namenjen samo njegovim otrokom. Angleški založniki so znali za to dragoceno delo. Takoj po Dickensovi smrti so plačevali nabiralci rokopisov za posamezne vrste naj-

Pristovčanom so pobrali enostavno vse. Vzeli so jim 24 konj, 53 goved, 115 svinj, 47 panjev, slanine, klobas in svinjskega mesa za 70 gld., 460 korcev zrnja, sočivja ter moke, 4 štrtinjake vina, obleke, obutvi, vdelanih kož, platna ter druge robe za 280 gld., vozne sprave za 480 gld., sena in otave s tem vred, kar je zgorelo, 125 voz.

Na Cvenu so odgnali gospodarjem 50 konj, 76 goved in 100 svinj. Vzeli so 40 rojev, svinjskega mesa, slanine in zabele za 170 gld., 142 korcev zrnja, 11 veder (vedro = 56 l) vina, obleke, platna, blazin in preje za 360 gld., vozov in vozne sprave, orodja in pohištva za 387 gld.

Tudi čedni Cvengradič so oropali do golega in povzročili škode za 11.500 gld. Po popolnem izropanju so zažgali grad ter ga spremenili v pogorišče in razvaline.

Kakor po baš kar naštetih naseljih, po katerih smo za primer izrazili škodo v številkah, so ropale ter uničevale krucevske trume tudi v: Križevcih, Kjučarovcih, na Grabah, v Branšlavcih, Cezanjecih in po vseh drugih vaseh.

Naropaneža plena ni mogla odnesti sama druhal. Prisilili so kmete, da so jim morali lastno imetje odpeljati v njihova taborišča.

Posamezni oddelki Krucev so se tudi spravili nad vinograde v hribih. Prihrumeli so celo v spodnje Slovenske gorice. Po gričih in dolinah je odmeval strahoten krik prebivalstva: »Bežite, bežite! Kruc pride, rebelija bo!«

Obupani ljudje so zakopali v vsej naglici, kar so posedali dragocenejšega in odbežali v smeri proti Mariboru, da si otmejo vsaj golo življenje.

Kruci niso samo ropali in požigali, temveč tudi ravnali grozovito z narodom. Nekatere so postrelili, druge so topli do smrti, zopet drugim so odsekali roke ali nogo, rezali so ušesa in nosove. Ženskam so trgali s teles obleko, jih onečaščali, počenjali z njimi vse mogoče grdobje in hudobje.

Baš kar na kratko nanizano je le površna ter slabotna slika onega gorja, ki je poplavljal Mursko polje v dobi krucevskih vpadov. Zc iz omenjenega je razvidno več nego dovolj, da so bili bolj nego divje zveri podivjani Kruci dosti grozovitejši in manj prizanesljivi nego Turki.

ni rastejo. Saj je neki Amerikanec povedal, da je zato prinesel preko velike luže toliko cekinov, ker je opravljal dela, ki jih drugi niso hoteli. Toda Fricl nova boljša polovica se boji za njega, ker se v »Slovincu« navdušuje baže zanj Kurenčkova Nežka. Sicer je res lepo, da se je naš Fricl tako hitro v Butalah vživel in prikupil, a hočemo ga tudi nazaj imeti. Kurenčkova Nežka si naj le Frtavčkovega Gustina privoščiti, Fricl na pa pri miru pustiti. Slišali smo tudi, da so v Butalah samo rejene »uradne osebe«, ki jih niti redukcija ni dosegla, čeprav so bili v nekem podjetju reducirani vsi mojstri in pomočniki, in so ostali v službi le »direktorji«, »generalni direktorji«, vajenci in dve »uradni osebi«. Ena namreč ne bi zmogla dela, da bi vsem »višjim« prinašala pecivo, pijačo, časopise in cigarete. In ker se Fricl nova boljša polovica boji, da ji Fricl postane v Butalah »uradna oseba« in ga več nazaj ne bo, da bi bil doma za palirja pri gradnji cest in stranišč, je brzojavila po njega. Radovedni smo le, če bo Fricl njen brzojav dobil, kajti v Butalah imajo le brezlični brzojavni urad, a mi le jezičnega. Upamo pa kljub temu, da pride Fricl kmalu domov poln učenosti in izkušenj. Kako se bo s tem vsem doma povtavljal, bomo takoj poročali, g. urednik.

Iz zagrebške torbe. Naj se tokrat spomnim na naše slovenske zadeve. Misijon smo končali z zavestjo, da je lepo uspel. Nekateri so bili kar do joka žalostni, da ga več ni, tako lepo je bilo. Je jih precej, ki niso zamudili prav nobenega od 24 govorov, vsem se je vtisnil spomin na te dneve prav v dno duše. Dolgi so bili nekateri govori, a kar pozabili smo ob besedi misijonarja Šavlja, da čas teče na prejšnjem. Navdušenje ob zaključku je bilo nepopisno in se je nabrala tolika množica naroda, da je bilo stotine in stotine ljudi še zunaj pri cerkvi, tako da je bil trg pred cerkvijo poln Marijinih pesmi, ki so spremljale slovesne litanije. Za veliko noč smo imeli prvič tudi rano mašo v cerkvi sv. Marije.

Znižane cene malim oglašom

namesto po Din 150, računamo v bodoče le Din 1.— za besedo. Davek 1 Din za oglas posebej. Kdor hoče šifro (to se pravi, da ne objavi svojega naslova, ampak hoče ponudbo na upravo lista), doplača še Din 5.0.

Po zgledu in receptu prve čete Krucev je besnela tudi druga, ki je pridrla 3. februarja 1704 v Središče. Presenečenih Središčanov se je lotila druhal z grožnjo. Zapretili so, da bodo do tal upepelili ves trg, prebivalce mučili in pomorili, ako ne bodo držali z njimi in jim ne bodo v pomoč pri ropanju. Hočeš — nočeš — moraš, Središčani so popustili ter so se udali banditom in šli z njimi.

Kruci so si privoščili najprej župnišče. Župnik Jernej Wenger je bil primoran, da je izročil 300 mernikov zrnja in 14 polovnjakov vina. Plen so morali odpeljati Središčani v kucevski tabor. Komaj so bili tolovaji iz farovža, se je bal župnik ponovnega obiska. S pohištvo in preostalo malenkostjo živeža je nameraval prbežati v Ormož. Na cesti je hotela nesreča, da je srečal Kruce. Odvzeli so mu vse. Gnali so ga nazaj v Središče, vpricho njega so ogulili farovž do sten in še prazno zidovje so slednjič zažgali.

Ko so uničevali plameni župnišče, je planila druhal nad cerkev sv. Duha. Vse, kar je imelo v njej kako vrednost, kakor kelihe, ciborij, monštranco in druge dragocenosti, ker jih niso bili poskrili pravočasno, so Kruci pobrali, oltarje podrli in jih zažgali zunaj

Gospodarske zanimivosti.

Kje je denar? Poročila gospodarskih listov iz Švice poročajo, da so gotovi bogataši iz raznih držav znosili denarja v švicarske banke toliko, da ga zdaj tam leži za okrog 900 milijard dinarjev v blagajnah. Od tega denarja banke nočejo plačati nobenih obresti, ampak še zahtevajo odškodnino, da imajo ta denar shranjen. Sedaj pa se je začel v Švici pokret, ki zahteva, da banke ta denar pošljejo v države, od koder je prišel ter da se vsaki državi sporoči imena onih »zvestih državljanov«, ki skrivajo denar v Švici. Ker pa banke tej zahtevi nočejo ustreči, zahtevajo borci zoper to svetovno skopuštvu, da zavarovalnice odpovedo zavarovanje blagajn, v katerih je denar skrit. Kako se bo ta stvar razvila, smo zelo radovedni, sumimo pa, da se bo zgodilo po narodnem izreku: Vrana vrani oči ne izkljuje.

Trgovska pogajanja z Nemčijo se vršijo v Beogradu. Nekateri si delajo velike nade, pa ne bo tako, ker je te dni izšel v Nemčiji predlog, da se nakup v inozemstvu kaznuje kot — zločin!

Čehoslovaška kupuje tobak v Grčiji. Čehoslovaška, naša politična in slovanska zaveznica, je odločila, da kupi letos tobak v Grčiji in sicer namesto 530.000 kg kar 1.000.000 kg. Mi bomo pa svoj tobak kadili na zavezniško skupnost.

Novi hmeljski nasadi — prepovedani. Na Češkem skušajo rešiti krizo v hmeljarstvu na ta način, da so — prepovedali nove nasade hmelja.

Jugoslovanska trgovinska bilanca kaže tole sliko: Izvozili smo leta 1930 za 883 milijonov žive živine, leta 1933 le za 466 milijonov, sirovine in polizdelki leta 1930 za 2900 milijonov, leta 1933 pa le za 1366 milijonov. Uvozili smo gotovega blaga leta 1930 za 5060 milijonov, leta 1933 pa za 1949 milijonov. Izvoz kaže, da izvažamo polovico manj po denarni vrednosti, sicer pa komaj tretjino prejšnjega, večinoma manj vredne predmete in sirovine. Uvažamo pa samo gotove izdelke. Izvoz se mora preurediti tako, da bomo doma izdelovali in izdelke pošiljali v tujino, uvoz pa tako, da bomo uva-

žali sirovine in jih v domačih tovarnah predelavali.

Razveljavljene občinske volitve.

Hoče.

Upravno sodišče v Celju je izdalo pod štev. A 511-88-16 tole odločbo:

Zoper občinske volitve, ki so se dne 15. oktobra 1933 vršile v občini Hoče, okraj Maribor desni breg, se je v volilnem imeniku vpisani Franc Frangeš mlajši, posestnik v Sp. Hočah, dne 21. oktobra 1933, torej v odprtem roku osmih dni po dnevu volitev, pritožil na upravno sodišče v Celju.

Upravno sodišče je po par. 50 zakona o občinah v nejavni seji odločilo:

Pritožbi se ugodi in se razveljavijo občinske volitve radi nepravilnega postopanja volivnega odbora s tem, da se morajo po par. 50, odstavek 5, zakona o občinah v mesecu dni od dne prejema te odločbe vršiti nove volitve.

Zoper to odločbo ni pravnega sredstva.

Razlogi:

Na pritožbo imenovanega je upravno sodišče po pregledu pritožbe in vseh volivnih spisov ugotovilo, da so se pri volitvah za občinski odbor zgoraj navedene občine dogodile sledeče nepravilnosti:

Pritožitelj trdi med drugim tudi to, da je dal okrajni načelnik odstraniti iz volivnega lokala Novaka Antona, ki je bil predstavnik svoje liste, in to na pritožbo predsednika volivnega odbora, da moti imenovanega volitve s svojimi pripombami in zahtevami; da je krog 11.30 zasedla gruča 20 do 25 neznanih mladencev pod vodstvom nekega Primca Filipa iz Orehove vasi dohode do volišča in izvajala nasilja nad volivci s tem, da je puščala na volišče samo volivce, ki so izjavili, da bodo glasovali za nasprotno Papežovo listo, in da so volivce, ki so kljub temu glasovali za Novakovo listo, pri odhodu z volišča napadali, in da je bilo radi tega postopanja 200 do 250 volivcem sploh onemogočeno, da bi volili, kar vse je odločilno vplivalo na izid volitev.

cerkve. V čisto oropan hram božji so nagnali svoje konje in spremenili tako svetišče v navaden hlev.

Iz Središča je zadišal Krucem sosednji Ormož. Mesto je bilo precej utrjeno, a so se ga le polastili hitro. Bili so namreč izvežbani v naskakovanju trdnjav. Ne samo, da so ropali, morili ter požigali po mestu, uspel jim je celo udar na grad. Graščaka Franca Petthe je presunil strah pred Kruci že pred njihovim prihodom tako, da se je ognil srečanju s pravočasnim begom v Ptuj. Plemeniti gospod je posedal precej gotovine ter drugih dragocenosti, česar ne bi bil rad kar meni in tebi nič zaupal pregledu tolovajev. Pred odhodom je zakopal svoj zaklad v gradu v trdni veri, da ga ne bodo iztaknili pri še tako skrbnem brskanju.

Madžarski tolpi ni bilo za gole grajske stene. Tako dolgo so iskali ter razkopavali po kleti, da so naleteli na dragocenosti in jih dvignili. V zahvalo za najdbo zaklada so razbili in uničili vse po sobah. Ni ostala nepoškodovana niti najmanjša reč. Grajske hleve in pristavo so požgali, iz kleti so odpeljali 100 štrtinjakov vina.

bolj poljudnega povestničarja zelo visoke cene. Te dni je umrl Dickensov zadnji sin Henrik, ki je bil po poklicu slaven sodnik. Z njegovo smrtjo je prenehala testamentarična določba glede rokopisa »Življenje naše Gospoda«. Henrikovim otrokom so ponujali angleški časopisi pravilne denarne nagrade za prepustitev rokopisa rajnega starega očeta. Znani angleški časopis »Daily Mail« je plačal za rokopis, ki obsega 14 tisoč besed, 12 milijonov Din. Vsaka beseda pride na 800 Din. To je pač najvišja nagrada, katero je kedaj izplačal kak časopis za ponatis rokopisa.

(Dalje sledi.)